

Windenergie van, voor en door de inwoners van Beuningen en omgeving.

Participatie- & communicatieplan Windpark Beuningen

september 2021

Inhoud

INLEIDING	2
Project windpark Beuningen.....	2
Waarom dit plan?	4
INTRODUCTIE.....	5
Windpark Beuningen in vogelvlucht.....	5
Achtergrond en opdracht.....	5
Onderzoek.....	5
Leeswijzer	5
DOELSTELLING EN LEIDENDE UITGANGSPUNTEN.....	6
Overzicht doelgroepen en participatiemogelijkheden	7
ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN.....	8
PROJECTPARTICIPATIE.....	9
Visie op projectparticipatie: informeren, meedenken en meebeslissen	9
Inwoners betrekken door communicatie en coöperatie.....	10
Omgevingsmanagement.....	11
Issue- en stakeholderanalyse	11
FINANCIËLE PARTICIPATIE (COMPENSATIE & MEE-INVESTEREN)	15
Financiële participatie en lagere inkomens	15
Financiële kansen en risico's.....	16
Opties voor financiële participatie bij Windpark Beuningen.....	16
PARTICIPATIEPLAN	19
COMMUNICATIE	21
Communicatiestrategie: uitgangspunten & rationale	21
Rationale	22
Communicatiedoelstellingen.....	22
Kernboodschappen.....	23
Communicatiemiddelen	23
Fasen in de communicatie	24
Communicatiekalender.....	26

INLEIDING

Anno 2021 worden nieuwe windparken ontwikkeld met participatie van omwonenden, belangengroepen, milieuorganisaties, bedrijven en bestuurders. Waar we spreken over participatie onderscheiden we procesparticipatie, projectparticipatie en financiële participatie. Het betrekken van inwoners en andere belanghebbenden bij de beleidsvorming, beleidskeuzen en het ruimtelijke proces om te komen tot vergunningverlening noemen we procesparticipatie. Het initiatief hiervoor ligt bij de gemeente. Projectparticipatie gaat over het informeren, (laten) meedenken en meebeslissen van inwoners en andere belanghebbenden tijdens de hele levenscyclus van het park (ontwikkeling, bouw en exploitatie). Het initiatief voor projectparticipatie ligt bij de ontwikkelaars. Inwoners en andere betrokkenen laten meedelen in de opbrengsten (stroom, geld) noemen we financiële participatie. Ook voor het inrichten van de financiële participatie ligt het initiatief bij de ontwikkelaars. Financiële participatie kan op allerlei manieren en in wisselende combinaties worden vormgegeven. De relevantie van (lokale) financiële participatie is de afgelopen jaren flink gegroeid. In dit participatieplan worden de specifieke afspraken over projectparticipatie en financiële participatie met de omgeving vastgelegd.

Project windpark Beuningen

De gemeente Beuningen werkt al een aantal jaren – samen met inwoners en ondernemers – aan een energieneutraal Beuningen. De gemeente wil in 2040 net zoveel energie opwekken als de inwoners samen gebruiken.

Sinds 2015 werkt de gemeente samen met inwoners, bedrijven en professionals aan verschillende concrete activiteiten om als gemeente in 2040 energieneutraal te kunnen zijn. Er zijn werkgroepen gevormd. Tijdens bijeenkomsten deelden inwoners uit alle kernen hun ideeën, wensen en mogelijke zorgen, met de energievisie Energiek Beuningen als resultaat. Begin 2017 is de energievisie unaniem door de raad van gemeente Beuningen vastgesteld. In de energievisie staan verschillende opties die bijdragen aan een energieneutraal Beuningen in 2040. De gemeente Beuningen wil de energiedoelen halen door:

- Aan te zetten tot energie besparen bij bedrijven, in de gebouwde omgeving en in de eigen organisatie;
- Kleinschalige productie van duurzame energie bij bedrijven en woningen te stimuleren;
- Grootschalige productie van duurzame energie mogelijk te maken.

Wind is gratis en van iedereen. Waarom zou je daar samen niet van profiteren? Een van de uitwerkingen om de gemeentelijke energiedoelen te halen, is ons project: Windpark Beuningen. In de visie is aangegeven dat invulling van deze opgave in samenwerking met de inwoners moet worden opgepakt. In april 2019 heeft de gemeenteraad van Beuningen naar aanleiding van de bespreking van het Locatieplan en Advies van de Gebiedsraad onder meer een zoekzone en randvoorwaarden voor windenergie vastgesteld. Dit zoekgebied ligt in de gemeente ruwweg ten zuiden van rijksweg A73 en ten westen en oosten van de A50. Deze locatie is gekozen door de Gebiedsraad, een comité van inwoners die namens het college van Beuningen op zoek zijn gegaan naar een geschikte plek.

Windpark Beuningen gaat een belangrijke bijdrage leveren aan de klimaatambities. Nadenken over de ontwikkeling van het windpark is geïnitieerd door de gemeente Beuningen. De gemeente is ook initiatiefnemer voor het MER geweest. EnergieVoorVier (dé burgercoöperatie voor zon- en windenergie in Beuningen, Ewijk, Weurt en Winssen) en de groene energiebedrijven Eneco en Falck Renewables bouwen en exploiteren het windpark.

In de vergadering van de raad van 9 april 2019 heeft de gemeenteraad van Beuningen besloten de grootschalige opwek van zonne- en windenergie, onder voorwaarden, mogelijk te maken. Er zijn ten aanzien van windenergie een aantal randvoorwaarden geformuleerd:

- De opwek van grootschalige duurzame energie in het buitengebied van de gemeente Beuningen gebeurt in beginsel in de verhouding 1/3 zon en 2/3 wind.
- Binnen het zoekgebied voor de te realiseren windturbines gelden, naast de wettelijke normen, de volgende randvoorwaarden:
  - De windmolens moeten in samenhang en in een eenvoudige lijnopstelling parallel aan en ten zuiden van de A73 en N322 (Maas & Waal weg) geplaatst worden.
  - Slagschaduw op burgerwoningen wordt tot maximaal 30 minuten gereduceerd door middel van een bovenwettelijke stilstandsregeling.
- Het eigendom en de exploitatie van een windmolenpark moet voor 50% in handen komen van een lokale energiecoöperatie (EnergieVoorVier).
- Gemeente Beuningen ziet de lusten en lasten van een toekomstig windpark graag in evenwicht. De 'lusten' van het te ontwikkelen windmolenpark moeten ten goede komen aan de Beuningse samenleving en de toekomstige burens zoals inwoners van Bergharen. In dit kader hanteert de gemeente de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten:
  - De minimale bijdrage voor het duurzaamheidsfonds moet aansluiten bij de gedragscode NWEA (€ 0,40 - 0,50/MWh, peiljaar 2020).
  - Er wordt, via het college, nadere uitwerking gegeven aan de besteding van de middelen uit het duurzaamheidsfonds. Bij voorkeur met deelname van inwoners uit iedere kern.
  - De grondvergoeding moet aansluiten bij de hoogte van de grondvergoeding zoals vermeld in de SDE+ regeling of de opvolger daarvan.
  - Er komt een sociale grondvergoeding van minimaal 20%. Dit houdt in dat minimaal 20% van de grondvergoeding ten goede komt aan de eigenaren van omliggende percelen.
  - Door middel van compensatieregelingen voor omwonenden, gesocialiseerde grondcontracten, een lokaal duurzaamheidsfonds (Omgevingsfonds) en participatiemogelijkheden vloeit een deel van de opbrengsten direct terug naar de Beuningse samenleving.

De gemeente, initiatiefnemers en adviesbureau Bosch en van Rijn hebben samen het voorkeursalternatief (VKA) opgesteld op basis van de beschikbare gronden en de resultaten uit de m.e.r.-procedure. Dit VKA is eind september 2020 met de betrokken grondeigenaren en begin oktober met de direct-omwonenden, die binnen ongeveer 500 meter komen te wonen van een turbine, besproken.

Eind 2020 heeft EnergieVoorVier (EVV) samen met Eneco Wind en Falck Renewables hard gewerkt aan het voorbereiden van de vergunningaanvraag. Die is vorig jaar op 10 december ingediend bij de omgevingsdienst regio Nijmegen. Vanaf 18 maart tot en met 29 april 2021 was de inzageperiode van het ontwerpbestemmingsplan van Windpark Beuningen. Samen daarmee lag ook het milieueffectrapport (MER) en de ontwerpvergunning ter inzage. Als alles volgens plan verloopt, neemt de gemeenteraad van Beuningen 23 november 2021 een besluit over de realisering van het windpark.

Waarom dit plan?

Zoals gezegd: Windpark Beuningen wordt ontwikkeld door energiecoöperatie EVV, Eneco en Falck Renewables. Met de gemeente Beuningen is afgesproken dat de initiatiefnemers veel ruimte geven aan burgerparticipatie. Inwoners kunnen meepraten en meesturen om het beste plan op tafel te krijgen. En inwoners kunnen ook financieel profiteren van de komst van het windpark: de helft van het project wordt eigendom van inwoners van Beuningen en omliggende kernen. Op deze manier kunnen de lusten van dit windpark voor een groot deel in de regio blijven. Let op: niet alles is goud wat er blinkt. Initiatiefnemers lopen ook (financieel) risico.

De genoemde samenwerking maakt Windpark Beuningen best bijzonder. Samen willen we stappen zetten op weg naar een energieneutrale gemeente. Zonder eigen windmolens lukt het niet om Beuningen energieneutraal te krijgen.

Het is wetenschappelijk aangetoond: de mate van participatie is een belangrijke katalysator voor de acceptatie van de realisatie van windparken. Hiernaast is de mate van participatie – zeker van direct omwonenden van (geplande) molens – een belangrijke indicator voor medewerking aan de realisatie van de windontwikkeling. Maatwerk is steeds vaker aan de orde waarbij alle stakeholders in het plangebied zich persoonlijk gekend willen voelen.

Windpark Beuningen wil dat inwoners van Beuningen meedoen en financieel profiteren van het windpark. Gemeente én initiatiefnemers streven naar een financiële participatie van ten minste 50%. Het gaat hierbij om deelname in het project door inwoners en bedrijven. Door samenwerking tussen initiatiefnemers, overheid en andere stakeholders kunnen alle belangen worden gebundeld en de beste oplossingen worden gevonden waarvan iedereen kan profiteren. De ambitie is dat iedere inwoner van Beuningen (of omliggende gemeenten) kan meedoen met Windpark Beuningen.

Om de inpassing van de windontwikkeling zo goed mogelijk voor te bereiden en de plannen zo sterk mogelijk te maken, vragen de initiatiefnemers inwoners hun ideeën en suggesties te geven. Meedenken dus. En er is meer. Wie wil, kan meebeslissen én financieel profiteren van Windpark Beuningen. Het doel van de activiteiten in dit participatieplan is:

Het bereiken van een zo groot mogelijke acceptatie bij lokale stakeholders voor de ontwikkeling, bouw en exploitatie van Windpark Beuningen.

De initiatiefnemers van Windpark Beuningen, **EVV, Falck Renewables en Eneco**, zijn verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van dit participatieplan. Ze doen dit in nauw overleg met de betrokken overheid (gemeente Beuningen). In dit plan wordt beschreven hoe Windpark Beuningen invulling aan participatie wil geven. In het communicatieplan spreken we af welke communicatiestrategie, kanalen en communicatiemiddelen we inzetten. Dit plan is samen met de stakeholders gemaakt. Van, voor en door de inwoners van Beuningen en omgeving: dat is Windpark Beuningen.

INTRODUCTIE

Windpark Beuningen in vogelvlucht

Initiatiefnemers Eneco, Falck Renewables en de lokale energiecoöperatie EnergieVoorVier willen samen met de inwoners vijf windturbines bouwen in de gemeente Beuningen. De molens komen ten zuiden van rijksweg A73 en ten westen en oosten van de A50. Windpark Beuningen wekt elektriciteit op voor duizenden huishoudens. De molens worden maximaal 245 meter hoog (tiphoogte). Waarom zijn windmolens in Beuningen een goed idee? Wind op land is op dit moment de goedkoopste vorm van duurzame energie en ook de meest efficiënte. In combinatie met een zonneweide zorgen ze ook voor een gelijkmatige belasting van het elektriciteitsnet.

Nederland zit in een fase van energietransitie. Energietransitie omvat niet alleen het bouwen van windmolens en dergelijke, maar ook inzetten op grootschalige energiebesparing, onderzoek naar duurzame technologie en elektrisch vervoer. Windenergie is geen 100%-oplossing en tegelijkertijd heeft Nederland deze bron de komende tientallen jaren absoluut nodig om stappen te blijven zetten richting verdere verduurzaming. Het doel voor Beuningen is om uiteindelijk tot een volledig duurzame energievoorziening te komen. Dit project is daarvan onderdeel.

Achtergrond en opdracht

Het doel is het beste plan voor Windpark Beuningen. Het is belangrijk dat iedereen actief kan (blijven) deelnemen aan de totstandkoming van dat plan. Sleutelfactor in de aanpak is het voeren van een 'open gesprek' met alle stakeholders over de belangen en waarden in het gebied. Voor Windpark Beuningen wordt een gecombineerd participatie- & communicatieplan opgesteld. Nadat uitvoering van het plan is gestart, zal het worden aangepast aan de actuele projectfase zodat participatie en communicatie gedurende het hele project aansluiten bij de ontwikkelingen. De productie van dit plan gebeurt in overleg met de belangrijkste stakeholders van het windpark en, voor het onderdeel communicatie, in afstemming met de afdeling communicatie van de gemeente Beuningen.

Onderzoek

De wens van de initiatiefnemers om minimaal trede 3 (adviseren) van de participatieladder te hanteren bij de productie van het participatieplan, is richtinggevend geweest bij het maken van dit plan. In totaal zijn ongeveer 20 verschillende stakeholders betrokken en hebben hun input gegeven. Dit is gebeurd op basis van een dialoog met (vertegenwoordigers van) de belangrijkste omgevingspartijen. De focus in het onderzoek lag op vijf stakeholdergroepen: bestuurders, belangengroepen, direct-omwonenden, bedrijven en natuur- en milieuorganisaties.

Leeswijzer

De inhoud van dit participatie- & communicatieplan is opgeknipt in 'hapklare' blokken. De projectparticipatie en financiële participatie worden beschreven in afzonderlijke hoofdstukken. In het onderdeel 'Participatieplan' worden beide vormen van participatie tot een integrale aanpak gesmeed. De invulling van de participatie door het windpark bepaalt voor een hoge mate 'het verhaal van Windpark Beuningen'. Positionering, kernboodschappen en middelenmix van het park zijn beschreven in het onderdeel 'Communicatie'.

DOELSTELLING EN LEIDENDE UITGANGSPUNTEN

Communicatie en participatie zijn cruciale factoren bij windenergieprojecten. Serieus omgaan met de omgeving kan het verschil maken tussen acceptatie of weerstand tegen het project. De initiatiefnemers van Windpark Beuningen en de gemeentelijke overheid vinden het heel belangrijk dat zo veel mogelijk inwoners betrokken worden bij de ontwikkeling van het windproject. Het doel van dit participatieplan is: het bereiken van zo groot mogelijke acceptatie bij lokale stakeholders voor de ontwikkeling en exploitatie van Windpark Beuningen. In dit plan staat beschreven op wat voor manier (instrumenten en maatregelen) alle doelgroepen bij Windpark Beuningen betrokken zullen worden. Het gaat over meedenken, meebeslissen en meeprofiteren.

De initiatiefnemers van Windpark Beuningen, EVV, Falck Renewables en Eneco, verplichten zich uitvoering te geven aan de vormen van participatie die worden benoemd en die samen met de stakeholders verder zullen worden gespecificeerd. De uitwerking in dit participatieplan gaat uit van drie leidende uitgangspunten:

1. Windpark Beuningen wil een goede buur zijn

In het plangebied, en de directe omgeving, wonen tientallen mensen en zijn bedrijven gevestigd. In een straal tot 1.000 meter rondom de turbines staan zo'n 35 woningen. Hoe zorgen we ervoor dat de omwonenden van het project zo min mogelijk hinder ondervinden van de turbines? Windpark Beuningen streeft naar een minimale impact op omgeving en landschap. In de praktijk zijn 'geluid', 'slagschaduw' en 'uitzicht' de drie belangrijkste oorzaken van mogelijke hinder. Windpark Beuningen wil een goede buur zijn door extra aandacht te geven aan het minimaliseren van de impact van hinder. Zo wordt slagschaduw op burgerwoningen tot maximaal 30 minuten gereduceerd door middel van een bovenwettelijke stilstandsregeling.

2. Windpark Beuningen wil goed zijn voor buurt en burger

Windpark Beuningen biedt ruime mogelijkheden voor projectparticipatie en financiële participatie. De hele omgeving deelt mee via een omgevingsfonds dat sociale of duurzame projecten financiert. Direct-omwonenden delen mee via de gesocialiseerde grondvergoeding. Minimaal 25% van de totale grondvergoeding is voor de omwonendenvergoeding beschikbaar. Vanzelfsprekend is er de mogelijkheid voor coöperatief eigendom voor alle inwoners van Beuningen en omliggende gemeenten. Qua projectparticipatie wordt een extra stap gezet en is het de bedoeling dat alle betrokkenen investeren in een Gebiedstafel (hierover meer in de volgende hoofdstukken van dit plan). In de Gebiedstafel Windpark Beuningen geven omwonenden van het windpark, grondeigenaren en bijvoorbeeld de lokale natuurvereniging advies over het project. De Gebiedstafel helpt om het windpark met een zo groot mogelijk draagvlak in de gemeente Beuningen te realiseren/exploiteren en biedt de mogelijkheid dat alle stemmen hierbij worden gehoord.

3. Windpark Beuningen wil in gesprek zijn en blijven (ook nadat de molens zijn gerealiseerd)

Het doel is het beste plan voor het windpark. In projecten waar participatie voorop staat, bestaat de communicatievisie uit de volgende stappen: begrijpen, verbinden én meedoen. Het gaat hierbij om drie stappen die de ontwikkelende partijen (en lokale overheid) willen realiseren bij iedereen die betrokken is bij het windproject. In de communicatieaanpak van Windpark Beuningen ligt de focus op het bouwen aan duurzame relaties. Persoonlijk contact met de belangrijkste stakeholders is hierom een belangrijk uitgangspunt van deze communicatieaanpak. Welke communicatiemiddelen en instrumenten worden ingezet, wordt beschreven in een communicatieplan. In de exploitatiefase van het project blijft de communicatiestructuur grotendeels intact. Doel is om het draagvlak voor het project gedurende de hele levensduur zo groot mogelijk te houden.

Overzicht doelgroepen en participatiemogelijkheden

	Project	Vergoedingen omwonenden	Socialiseren grondvergoeding	Gebiedsfonds	Coöp. eigendom
Initiatiefnemers					
Direct- omwonenden					
Grondeigenaren					
Inwoners / bedrijven					
Natuur- en milieuorg.					
Overige maatschappelijke organisaties					

Het maken van dit participatieplan is begonnen nadat het voorkeursalternatief voor de turbines in het park is gekozen. Voor onderdelen van dit plan, bijvoorbeeld het socialiseren van grondvergoedingen, zijn in een eerdere fase afspraken gemaakt. De initiatiefnemers en overheid werken vanuit een oprechte intentie en wegen belangen van de omgeving zo goed mogelijk mee in de besluitvorming.

ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

De initiatiefnemers van Windpark Beuningen, **EVV, Eneco en Falck Renewables**, zijn verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het participatieplan. Ze doen dit in overleg met de betrokken overheid (gemeente Beuningen).

De gemeentelijke overheid stelt doelen en kaders vast voor het participatieplan. Die zijn onder andere vastgelegd in gemeenteraadsbesluiten en de anterieure overeenkomst tussen de initiatiefnemers en de gemeente Beuningen. Om de belangen van de gemeente op het vlak van financiële participatie goed te borgen, heeft de gemeente kaders benoemd voor maatschappelijk rendement.

Relevante stakeholders zoals direct-omwonenden, grondeigenaren en de lokale natuurvereniging zullen onder andere via **de Gebiedstafel van Windpark Beuningen advies geven** over de verdere uitwerking van het participatieplan.

Financiële participatie op basis van mede-eigenaarschap wordt concreet ingevuld door EVV. De energiecoöperatie is verantwoordelijk voor het werven van leden en het betrekken van hen bij het ontwikkelproces en de exploitatie van de turbines.

Uitvoering van het participatieplan is feitelijk gestart met het maken van afspraken met grondeigenaren over het socialiseren van de grondvergoeding. Na afstemming met de gemeentelijke overheid zal dit participatieplan in het najaar van 2021 officieel gereed zijn.

PROJECTPARTICIPATIE

Visie op projectparticipatie: informeren, meedenken en meebeslissen

Bij projectparticipatie gaat het om bijdragen aan de verschillende vormen van inspraak, het informeren van de diverse stakeholders, het laten meedenken van inwoners door deelname aan een klankbordgroep en het meebeslissen over de strategie van de initiatiefnemers. Denk bij dit laatste voorbeeld bijvoorbeeld aan de ledenstem in de Algemene Vergadering van energiecoöperatie EnergieVoorVier. In alle lopende Nederlandse wind-op-landprojecten is projectparticipatie aan de orde. Het is ook vastgelegd in de gedragscode wind op land, betrokken overheden sturen erop, de omgeving vraagt erom en het is vastgelegd in ruimtelijke inrichtingsprocedures. Een recente ontwikkeling is dat bij het inrichten van de projectparticipatie gekeken wordt naar de totale levenscyclus van het windpark: ontwikkeling, bouw en exploitatie. Immers, tijdens alle fases is betrokkenheid van de stakeholders aan de orde. Een windpark is niet een project met een hek eromheen. Technische innovaties die worden gedaan, de prestaties van het Omgevingsfonds maar ook bijvoorbeeld contact over actuele klachten: het zijn voorbeelden van zaken waarbij het contact met de omgeving aan de orde blijft.

De initiatiefnemers van Windpark Beuningen hechten veel waarde aan een open en transparant proces en bedrijfsvoering. Daarom wordt de projectparticipatie zo goed mogelijk afgestemd op de behoeften en wensen van alle stakeholders in het gebied. Het doel is dat alle partijen kunnen (blijven) meepraten over het project, zodat zoveel mogelijk belangen worden meegenomen. Om dit te faciliteren, is door veel betrokkenen gevraagd om een zogenaamde 'Gebiedstafel' in te richten. Aan de Gebiedstafel wordt de planontwikkeling voor Windpark Beuningen op de voet gevolgd en besproken. Ook worden plannen van commentaar en advies voorzien. De Gebiedstafel helpt om het windpark met een zo groot mogelijk draagvlak in de gemeente te realiseren/exploiteren en biedt de mogelijkheid dat zo veel mogelijk stemmen hierbij worden gehoord.

Belangrijke uitgangspunten van de Gebiedstafel zijn commitment en wederkerigheid: alle betrokken partijen verbinden zich aan het (gemeentelijke) beleidskader voor de ontwikkeling van het windpark en van de gezamenlijke opgave om hiermee lokaal een stap te zetten richting energieneutraliteit.

Om de Gebiedstafel goed te laten werken, zijn een aantal 'spelregels' aan de orde:

- Open delen van belangen en waarom partijen aan tafel zitten;
- Eerlijk en respectvol met elkaar om gaan;
- Het proces dat wordt doorlopen, is transparant en kan door de omgeving worden gevolgd;
- Er is deskundigheid aan tafel die vertrouwd wordt, indien nodig vragen de deelnemers onafhankelijke experts om een toelichting;
- De opties die bedacht worden, komen tegemoet aan zoveel mogelijk belangen (liefst alle);
- Iedere partij moet in staat gesteld worden om de eigen situatie toe te lichten en vragen te stellen;
- Als het niet nodig is, worden vraagstukken niet groter gemaakt dan ze zijn;
- Besluiten (over een advies) worden genomen op basis van goede afspraken.

Naast deze spelregels kunnen voor de Gebiedstafel Windpark Beuningen een aantal (technische) uitgangspunten afgesproken worden. Deze uitgangspunten zijn (deels) afgeleid van een richtlijn voor het inrichten van Omgevingsadviesraden, die is opgesteld door de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW).

- De Gebiedstafel kent een onafhankelijke voorzitter die door de tafel zelf wordt geselecteerd;
- Elke deelnemer aan de Gebiedstafel zit er voor één belang;

- De gemeente is bij elke Gebiedstafel aanwezig (toehoorder) en voor beantwoording van vragen;
- Elke belangengroep wordt geadviseerd om met twee personen zich te vertegenwoordigen waarvan tenminste één persoon een vaste deelnemer is. De tweede kan/mag rouleren vanuit de achterban;
- Van elke Gebiedstafelbijeenkomst wordt verslag gemaakt. Na goedkeuring in de volgende bijeenkomst komt de gecorrigeerde versie beschikbaar.
- De Gebiedstafel komt in principe fysiek bij elkaar, vanzelfsprekend gebeurt dit op een veilige en verantwoorde manier.

Onderstaande deelnemers zouden in de Gebiedstafel Windpark Beuningen vertegenwoordigd kunnen zijn:

- Direct-omwonenden plangebied
- Grondeigenaren plangebied (getekend en niet-getekend)
- Agrarische ondernemers directe omgeving plangebied (via ZLTO)
- Ondernemers/bedrijven directe omgeving plangebied (via Bedrijvenvereniging)
- Natuur- en milieuorganisaties
- Initiatiefnemers Windpark Beuningen
- Gemeente Beuningen (in de rol van toehoorder)
- Omwonenden uit kernen grenzend aan plangebied
- Inwoners gemeente Beuningen

Inwoners betrekken door communicatie en coöperatie

Voor inspraak door - en overleg met - inwoners wordt een brede communicatie-aanpak ontwikkeld. Met informatiebijeenkomsten, een windsafari (excursie), artikelen in lokale media, een website, online enquête en een nieuwsbrief kunnen inwoners het proces nauwgezet volgen en beïnvloeden. Voor wie meer directe invloed wil, is het mogelijk om zich aan te sluiten bij de lokale energiecoöperatie EnergieVoorVier. Deze coöperatie heeft als doel om de gemeente Beuningen te ondersteunen bij het energieneutraal maken van de gemeente. De coöperatie is mede-eigenaar van Windpark Beuningen en heeft medezeggenschap in de ontwikkeling. Leden kunnen via de Algemene Vergadering invloed uitoefenen op zaken die voor hen belangrijk zijn. Hoe groter het aantal leden, hoe groter de lokale betrokkenheid en hoe groter de legitimiteit van de inbreng van de energiecoöperatie in de totale ontwikkeling.

Een terugkerend fenomeen in windprojecten is dat met participatie te vaak 'dezelfde' mensen worden bereikt. Doorgaans degenen die direct in hun belangen menen te worden geschaad of die bijvoorbeeld via de energiecoöperatie betrokken zijn bij windenergie. Met dit participatieplan hebben de initiatiefnemers de ambitie ook andere dan de gebruikelijke doelgroepen te betrekken bij de ontwikkeling van Windpark Beuningen. Een voorbeeld hiervan is de zoektocht naar koppelkansen in het projectgebied. Er volgt namelijk een opgave om water te compenseren. Initiatiefnemers willen met verschillende partijen onderzoeken of de wateropgave kan worden gecombineerd met de landschappelijke inpassing en bijvoorbeeld doelen op gebied van ecologie. Ook dit thema kan aan de gebiedstafel besproken worden.

De manier waarop samengewerkt wordt en waarop de voorgestelde participatie-instrumenten worden toegepast, kunnen regionaal een inspiratie zijn voor windprojecten-in-wording. Uit de gesprekken met stakeholders komt naar voren dat de brede wens is dat de mogelijkheden voor financiële participatie idealiter beschikbaar blijven voor lokale doelgroepen die in de ontwikkelingsfase nog niet willen/kunnen investeren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan omwonenden die tot de vergunningen voor het windpark definitief en onherroepelijk zijn, zich juridisch verzetten tegen de komst van het park. De verwachting is dat de belangstelling voor windenergie in Beuningen

kan worden verbreed en verdiept. Vele honderden inwoners kunnen eigenaar worden van ‘een stukje windmolen’.

Omgevingsmanagement

De initiatiefnemers en de gemeente vinden het belangrijk de omgeving zo goed mogelijk te informeren en bij iedere fase in de ontwikkeling van het windpark te betrekken. Op deze manier moet er lokaal stap-voor-stap meer draagvlak ontstaan voor de ontwikkeling. Uitgangspunten zijn open, transparant en tijdig communiceren. Goed luisteren is ook aan de orde om belangen zo goed mogelijk te kunnen afwegen. In het omgevingsmanagement speelt de komst van een gebiedstafel een grote rol. De Gebiedstafel Windpark Beuningen borgt dat zo veel mogelijk belanghebbenden (omwonenden en inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers) op een open en transparante wijze geïnformeerd en betrokken (blijven) worden bij het project. Het betrekken van alle inwoners in Beuningen en de omliggende kernen gebeurt ook op basis van een proactieve communicatieaanpak. Verderop in dit plan komt de communicatieaanpak aan de orde.

Windprojecten kunnen opgeknipt worden in een verkenningsfase, een procedurele fase, een realisatiefase en een exploitatiefase. De Gebiedstafel Windpark Beuningen kan in ieder geval betrokken zijn tot en met de realisatiefase. In de exploitatiefase kan het een keuze zijn om deelnemers aan de gebiedstafel bestuurder te laten zijn van het Omgevingsfonds. De communicatieaanpak geldt voor alle fases van het project.

Issue- en stakeholderanalyse

Windpark Beuningen wil samen met alle belanghebbenden het beste plan maken. Om de juiste keuzes te maken in het ontwikkelen van deze participatie-aanpak is opnieuw geïnvesteerd in het scherp krijgen van de belangen en issues van de stakeholders. Een aantal stakeholders speelt een cruciale rol bij het ontwikkelen van draagvlak voor de ontwikkeling van het windpark. Voor de gemeente en de initiatiefnemers tellen de belangen en wensen van direct-omwonenden zwaar. Tot een straal van 1.000 meter om de turbines staan 35 woningen in het projectgebied. Een aantal hiervan (7) betreft woningen van grondeigenaren met wie de initiatiefnemers een samenwerking zijn aangegaan.

Om de wensen, ideeën en belangen boven water te krijgen, zijn met (vertegenwoordigers van) iedere stakeholder gesprekken gevoerd. Deze gesprekken zijn begin juli 2021 afgerond.

In onderstaande tabel zijn de stakeholders van het windpark, de door hen genoemde belangen en potentiële issues per stakeholder(groep) opgesomd.

Stakeholder	Toelichting	Belang	Issue
Initiatiefnemers	Ontwikkelaars van Windpark Beuningen: EVV, Eneco en Falck Renewables.	- Stap zetten op weg naar energieneutrale gemeente Beuningen - Samen investeren in de ontwikkeling van groene energie - Door lokaal mede-eigenaarschap, eerlijk verdeelde grondvergoedingen en een gebiedsfonds inwoners laten meedelen in de opbrengsten van het windpark.	- Eventuele vertraging in het project waardoor aanvraag SDE++ subsidie wordt vertraagd

		- Goede inpassing met maximale acceptatie door de omgeving.	
Direct-omwonenden	Mensen woonachtig binnen 1.000 meter van het projectgebied	- Maximale bescherming tegen overlast windpark - Financiële vergoeding - Mede-eigenaarschap - Invloed op plan	- Hinder door geluid / slagschaduw - Visuele hinder (inpassing) - Waardedaling woning
Grondeigenaren (getekend)	Grondeigenaren in het beoogde projectgebied met akkoord op socialisatie en grondovereenkomst	- Eerlijk rendement - Versterken bedrijfsvoering door verbreding activiteiten - Economisch versterken regio - Bijdragen aan energietransitie - Breed draagvlak door optimale verbinding	- Ontwikkeltempo project - Beschikbaarheid SDE-subsidie
Ondernemers: Bedrijvenvereniging 'de Schoenaker'	Bedrijvenvereniging 'de Schoenaker' is een vereniging van bedrijven die gevestigd zijn op het bedrijventerrein 'De Schoenaker'	- Dat het project mogelijkheden biedt voor ondernemers om mee te doen. Zowel financieel als verdere verduurzaming (zon op dak projecten) - Hapklare proposities (jip en janneke taal) voor ondernemers en ondernemingen - Het park een impuls laten zijn voor lokaal ondernemerschap - We willen in de toekomst graag meepraten over het plan - Als bedrijfsleven willen we bijdragen aan het laten slagen van de energietransitie.	- Gelijk speelveld voor alle bedrijvigheid in de buurt van het bedrijvenpark: milieuregels voor iedereen op zelfde manier controleren / handhaven
Ondernemers: Agrarisch	Agrarische ondernemers verenigd in ZLTO Rijk van Nijmegen	- Maximale opbrengst aan groene energie - Mede-eigenaarschap voor inwoners en ondernemers - Gesocialiseerde grondvergoedingen voor grondeigenaren tot 600 meter rond turbines - Bijdragen aan laten slagen energietransitie - Impact opwek op agrarisch areaal zo laag mogelijk: maximaal energie uit wind - Ruimte voor verbreding bedrijfsactiviteit - Meepraten over planontwikkeling	- Een te magere businesscase wanneer het park uit minder dan 5 molens bestaat - Bestemmen van gelden uit het Gebiedsfonds: moet beschikbaar zijn voor directe omgeving van het park - Gebrek aan inspraakmogelijkheden voor de agrarische sector in het project
Provincie Gelderland	Provinciale overheid.	- Provinciale RES-doelstellingen halen	

		(inclusief balans opwek wind / zon) - Energieopbrengst maximaliseren - Lokaal draagvlak maximaliseren door eerlijke verdeling lusten en lasten: minimaal 50% burgerparticipatie - Goede ruimtelijke inpassing - Inspraak door stakeholders tijdens de hele levenscyclus van het windpark	
Gemeente Beuningen	Lokale overheid. Bevoegd gezag	- Voldoen aan lokale en landelijke (beleids) doelstellingen - Maximale regie op ontwikkelingen in eigen leefomgeving - Balans in lusten en lasten voor burgers - Projectparticipatie voor burgers 50%	
Natuur- en milieuoorganisaties: Natuur en Milieu Gelderland	Natuur en Milieu Gelderland beschermt de Gelderse natuur, helpt nieuwe natuur te realiseren en wil de leefomgeving gezond en duurzaam maken	- Natuurbehoud en -natuurbescherming - Ontwikkeling windpark realiseren - Maximale opbrengst aan groene energie - Meepraten over plan: inrichten van een overlegplatform - Minimaal 50% burgerparticipatie	- Een te magere businesscase wanneer het park kleiner wordt dan 5 turbines
Omwonenden: Stichting Tegenwind	Tegenstanders van het Windpark Beuningen hebben zich verenigd in de Stichting Tegenwind.	- Realiseren van de (lokale) energietransitie - Lokale opwek van groene energie bij voorkeur realiseren met zonnevelden - Meepraten over plannen - Als Tegenwind (Voor zon) ook energieprojecten realiseren	- De inpassing van het windpark en impact minimaliseren
Onderwijs: Groeisaam	Groeisaam verzorgt onderwijs op 23 scholen in West Maas en Waal, Druten en Beuningen. Groeisaam scholen zijn katholiek of openbaar	- Een veilige leeromgeving op alle scholen - Het onderschrijven van de (lokale) energietransitie - De kritische bewustwording van kinderen over de voor- en tegens van de energietransitie stimuleren	

Kerken: Protestante Kerk Beuningen - Winssen	Kerk heeft een duurzaamheidsgroep, is grondeigenaar in het gebied en wil participeren	- Duurzaamheid versterken (ook lokaal) - Middenin de samenleving staan ook als het gaat over de energietransitie - Rentmeesterschap van de kerk versterken obv een eerlijk, duurzaam rendement op gronden die in bezit zijn van de kerk - (blijven) Meepraten over plannen voor het windpark	- De publieke opinie: project moet blijven werken aan draagvlak

Naast deze partijen spelen ook andere partijen een rol bij de ontwikkeling van het windpark. Denk bijvoorbeeld aan externe adviseurs of financiers. Omdat ze geen rol spelen bij het creëren van draagvlak voor het windpark zijn ze niet in het overzicht opgenomen.

De feedback van de stakeholders, ook als het gaat om hun voorkeur voor projectparticipatie en de financiële participatie, is de grondslag voor de keuzes die in dit plan worden voorgesteld. Uit de gevoerde gesprekken komt een duidelijke rode draad naar voren: bijdragen aan de energietransitie, het eerlijk verdelen van lusten en lasten, maximale inpassing van het park en vroegtijdig betrokken worden (en blijven) bij planvorming.

FINANCIËLE PARTICIPATIE (COMPENSATIE & MEE-INVESTEREN)

Dit gedeelte van het participatieplan gaat over de financiële participatie en richt zich op de laatste fases van het traject: de ontwikkeling, bouw en exploitatie van Windpark Beuningen. In het Klimaatakkoord is vastgelegd dat de initiatiefnemer een proces doorloopt om te komen tot een wenselijke en haalbare vormgeving van (financiële) participatie. Dit plan biedt een overzicht van de verschillende vormen van financiële participatie waar inwoners van Beuningen en omgeving voor kunnen kiezen en waar de stakeholders de komende periode nog in mee kunnen denken en adviseren.

Bij het ontwerp van de financiële participatie voor Windpark Beuningen wordt het volgende in acht genomen:

1. Er worden termijnen vastgesteld waarbinnen participatieprocessen plaatsvinden.
2. Initiatiefnemers en bevoegd gezag treden in overleg om het benodigde budget voor financiële participatie scherp te benoemen (het is bijvoorbeeld niet ondenkbaar dat een gemeente bijdraagt aan het Omgevingsfonds).
3. Er wordt een heldere (beslissings-)structuur vastgesteld zodat de participatietrajecten ook kunnen worden uitgevoerd.
4. Er is de (inspannings)verplichting om omwonenden van het windpark en de inwoners van Beuningen en omgeving financieel te laten participeren in het project. Hiervoor hebben de initiatiefnemers afspraken gemaakt met omwonenden en is de lokale energicoöperatie EVV verbonden.

Projectparticipatie kan tot verschillende bovenwettelijke afspraken leiden, bijvoorbeeld over het verminderen van mogelijke hinder door geluid en/of slagschaduw. Bij financiële participatie wordt onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve financiële participatie. Bij passieve financiële participatie wordt een deel van de opbrengsten van het windproject gebruikt om de omgeving tegemoet te komen. Denk hierbij aan een omwonendenregeling en/of de vorming van een gebieds fonds. Bij actieve financiële participatie is een ondernemend element aan de orde. Deze vorm is risicodragend voor de leden van EVV. In Windpark Beuningen wordt een financiële participatie van 50% nagestreefd, zoals in het Klimaatakkoord is afgesproken en is benoemd in gemeentelijk beleid.

Financiële participatie wordt vaak in een adem genoemd met compensatie maar is in beginsel niet hetzelfde. In strikt juridische zin is compensatie het gevolg van planschade in de vorm van inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak als gevolg van schade door het project (zoals waardedaling van het huis). Dit is wettelijk vastgelegd. Vormen van financiële participatie zoals individuele vergoedingen of omwonendenregelingen kunnen worden ervaren als vormen van compensatie maar in juridische zin is dergelijke financiële participatie een bovenwettelijke tegemoetkoming aan de omgeving. Wanneer in dit plan wordt gesproken over compensatie hebben we het over bovenwettelijke tegemoetkomingen aan de omgeving.

Financiële participatie en lagere inkomens

Het is van belang om bij de keuze voor participatieoptie(s) rekening te houden met mensen met een smalle beurs. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om geld te investeren. Voor inwoners met de wens om te investeren in het project, zijn er verschillende mogelijkheden. Zo biedt EVV een laagdrempelig lidmaatschap aan (het lidmaatschap kost eenmalig €25,00). Leden kunnen vervolgens participaties kopen. De precieze participatievoorwaarden worden nog uitgewerkt en vastgesteld door de Algemene Vergadering van EVV. Duidelijk is wel dat ook met een relatief lage investering meedoen met het kopen van participaties mogelijk wordt.

Via het omgevingsfonds kan worden geïnvesteerd in de directe omgeving van Windpark Beuningen en kan iedereen profiteren. Bijvoorbeeld door investeringen in recreatie of verduurzaming. Daarnaast wordt via een omwonendenvergoeding gericht financieel voordeel gegeven waar iedere direct-omwonende van profiteert.

Financiële kansen en risico's

Aan actieve vormen van financiële participatie is een zeker risico verbonden. Dit speelt bij mede-eigenaarschap en financiële deelneming, aangezien de mogelijkheid bestaat dat deelnemers inleg kunnen verliezen.

Opties voor financiële participatie bij Windpark Beuningen

De volgende participatiemaatregelen worden voorgesteld voor Windpark Beuningen:

1. Direct-omwonenden delen mee via gesocialiseerde grondvergoeding

De omwonendenregeling van Windpark Beuningen is een lokale regeling gericht op direct omwonenden in een bepaalde straal rondom de windturbines. Het gaat hierbij om een financiële vergoeding.

Het voordeel van een omwonendenregeling is dat omwonenden geen financieel risico lopen en wie niet met eigen geld wil investeren in het windpark, profiteert toch mee. Financiering van de omwonendenregeling gebeurt vanuit de gesocialiseerde grondvergoeding. Voor de omwonendenvergoeding is jaarlijks minimaal 25% van de totale grondvergoeding beschikbaar (zie ook de uitleg over de grondvergoeding verderop in dit plan).

Bij de omwonendenregeling gaat het om vergoedingen naar rato van de (vermeende) overlast van de aanwezigheid van windmolens in de directe woonomgeving. Windpark Beuningen hanteert twee verschillen stralen rondom de windturbines: mensen die binnen een straal van 300 - 600 meter wonen en mensen die binnen een straal van 600 tot 1.000 meter wonen.

Omwonendenvergoeding Windpark Beuningen
voor mensen die binnen deze straal wonen.

<300 - 600 meter: € 7.000 - € 3.000 per jaar, lineair afnemend.

>600 – 1.000 meter: vergoeding nog nader vast te stellen (eventueel in samenspraak met de Gebiedstafel).

Totale grondvergoeding voor eigenaren (gesocialiseerde grondvergoeding):
voor grondeigenaren in het projectgebied waarmee een contract is afgesloten.

De initiatiefnemers van Windpark Beuningen hebben gekozen voor het socialiseren van de grondvergoeding. Dit betekent dat er sprake is van grondcontracten waarin de grondvergoeding volgens een sleutel wordt gedeeld met alle grondeigenaren nabij de windturbine(s). De schadeloosstelling voor grondeigenaren kan bestaan uit een turbinevergoeding of een hectarevergoeding. De turbinevergoeding is beschikbaar voor grondeigenaren die een windturbine op hun perceel krijgen. De hectarevergoeding is beschikbaar voor ingebracht hectares binnen 300 meter van een turbine. Voor alle duidelijkheid: Deze hectarevergoeding is niet beschikbaar voor grondeigenaren die al een turbinevergoeding ontvangen.

2. Omgevingsfonds

Onderdeel van lokale afspraken is een bijdrage door de initiatiefnemers aan een Omgevingsfonds Windpark Beuningen. Een omgevingsfonds is bedoeld voor het bevorderen van leefbaarheid in brede zin in een grotere straal rond een windpark en kan ook aangesproken worden voor bovenwettelijke maatregelen die de exploitanten nemen op verzoek van omwonenden. Denk bij de mogelijkheden bijvoorbeeld aan sociale of duurzame projecten in de omgeving of voor landschapsversterking.

Besluitvorming over de besteding van het omgevingsfonds gebeurt vaak door de omgeving. Voor het beheer van een dergelijk collectief fonds wordt een onafhankelijk bestuur benoemd met in ieder geval een vertegenwoordiging van de omwonenden. Het onafhankelijk bestuur zorgt ervoor dat de middelen uit het fonds ten goede komen aan de (nabije) omgeving van het project. Het omgevingsfonds wordt met een voor het project redelijk bedrag gevuld door de initiatiefnemer. In het geval van Windpark Beuningen wordt hiervoor minimaal de gedragscode gevolgd van de Nederlandse WindEnergie Associatie (de branchevereniging van de windsector). Volgens deze code vullen de initiatiefnemers het fonds jaarlijks met een bedrag van 0,40 – 0,50 €/MWh. Bij een park van 25 MW betekent dit voor Windpark Beuningen jaarlijks een afdracht richting het fonds van zo'n 30.000 tot 37.500 euro.

Omgevingsfonds Windpark Beuningen

voor mensen die in een grotere straal om de windmolens wonen.

Via het omgevingsfonds neemt Windpark Beuningen haar verantwoordelijkheid zodat inwoners in en rond het plangebied een (extra) vergoeding krijgen die in een reële verhouding staat tot de lasten die inwoners ervaren als gevolg van de realisatie van het windpark. Tijdens de exploitatiefase is het bovengenoemde budget jaarlijks beschikbaar voor het fonds. Invulling en voorwaarden van dit fonds zijn nog nader te bepalen (eventueel in samenspraak met de gebiedstafel).

Als denkrichting is het voorstelbaar dat een deel van het Omgevingsfonds gebruikt zal worden om direct-omwonenden extra profijt van het windpark te laten hebben. Ook landschapsversterking kan uit het Omgevingsfonds ondersteund worden. Het Omgevingsfonds is niet bedoeld voor planschade. Mocht daar sprake van zijn, zal dit direct door de initiatiefnemers worden gedragen.

3. Mede-eigenaarschap

In Nederland kunnen individuele burgers en/of omwonenden mede-eigenaar of volledig eigenaar worden van een wind- of zonneproject. Dit kan op basis van een windvereniging of coöperatie. Of door middel van het bouwen van een windpark, windmolen of zonneproject dat toekomt aan de lokale gemeenschap. Dit vergt ook mee-investeren, voor-investeren in onderzoeken en financieel risico lopen.

Mede-eigenaarschap is een optie als er voldoende bereidheid is bij de lokale gemeenschap om mee te investeren en mee te beslissen of als er al een coöperatie is die dit wil doen. Het voordeel van lokaal mede-eigenaarschap is vergroting van actieve deelname en betrokkenheid. Lokaal zeggenschap over de bedrijfsvoering is ook een pluspunt. Nadelen aan dit instrument zijn er ook: er kan sprake zijn van (hoog) financieel risico voor deelnemers en niet iedereen kan in het project meedoen. Ook is er het risico dat de voorinvestering in onderzoeken vaak hoog is terwijl er onzekerheid is of het project doorgaat.

EnergieVoorVier, de energiecoöperatie Windpark Beuningen:

voor iedereen uit de gemeente Beuningen en omliggende kernen die ook financieel wil meedoen.

Financiële projectparticipatie door de omgeving van Windpark Beuningen wordt mogelijk gemaakt door EnergieVoorVier, dé brede energiecoöperatie voor Beuningen, Ewijk, Weurt en Winsen. Energiecoöperatie EnergieVoorVier (EVV) wil inwoners verenigen om samen duurzaam te ontwikkelen. In 2017 is EVV gestart met het ontwikkelen van grootschalige duurzame energie in de vorm van wind- en zonprojecten. Dit doet de coöperatie voor, door en met inwoners in de regio Beuningen.

In project Windpark Beuningen is de ambitie om tot 50% projectparticipatie te komen. Het scenario van 50% volledig lokaal eigendom, waarbij een coöperatie optreedt op als een van de initiatiefnemers, is aan de orde. Het totale windpark zal 25 – 30 miljoen euro kosten, waarvan 50% betaald wordt door EVV. De investering in het windpark door EVV wordt gefinancierd met eigen vermogen en met vreemd vermogen. De energiecoöperatie gaat hiervoor een coöperatief financieel product aanbieden op basis waarvan leden kunnen mee-investeren tijdens de ontwikkeling van het windpark. EVV-leden kunnen participaties kopen. Participatiehouders ontvangen jaarlijks een rendement over hun ingelegde geld. Het verwachte rendement is afhankelijk van de definitieve business case. De huidige (juni 2021) verwachting is dat dit rendement tussen de 3 en 7% ligt. Het rendement kan variëren met de jaarlijkse energieopbrengst: meer wind, meer rendement. De definitieve participatievoorwaarden worden op een later moment, wanneer er een onherroepelijke vergunning is en de SDE++ subsidie is toegekend, vastgesteld door de Algemene Vergadering van EVV. Hierna start een grootschalige ledenwerfcampagne (naar verwachting zomer 2022). Onderzoek leert dat potentiële leden hun besluit voor financiële participatie sterk laten afhangen van het definitieve aanbod door de energiecoöperatie.

Naast het faciliteren van individuele financiële participatie wil EVV eventuele overwinst gebruiken om leefbaarheid en duurzaamheid in de regio verder te bevorderen.

Overige participatiemaatregelen

Windpark Beuningen heeft de ambitie om zoveel mogelijk werkzaamheden die voortkomen uit de (verdere) ontwikkeling van de plannen binnen de gemeente Beuningen te laten uitvoeren. Wanneer expertise binnen de gemeente ontbreekt, zullen de initiatiefnemers ook met partijen buiten de gemeente opdrachten aangaan. Voor de realisatiefase (bouw) zullen initiatiefnemers zoveel mogelijk lokale aannemers inschakelen. Dit kan bijvoorbeeld geregeld worden door in de uitvraag voor het civiele werk aan de hoofdaannemer een inspanningsverplichting op te nemen om lokale bedrijven als sub-contractor/onderaannemer in te zetten op de onderdelen waar zij expertise in hebben.

PARTICIPATIEPLAN

Voor de initiatiefnemers van Windpark Beuningen betekent het realiseren van de windopgave voor en door Beuningen dat de invulling ervan tot stand komt in een samenwerking met inwoners, bedrijven, bestuurders en belangenorganisaties uit de gemeente.

Sinds de eerste bijeenkomsten in het najaar van 2017 werkt de gemeente Beuningen samen met inwoners en initiatiefnemers aan het project grootschalige opwek van wind. Daar waar de gemeente bij de start van het project het voortouw nam, is het stokje meer en meer overgedragen aan de initiatiefnemers. Inmiddels zijn de plannen voor Windpark Beuningen in een vergevorderd stadium.

Het is belangrijk om bij het ontwikkelen van (burger)participatie realistisch te zijn en te blijven: interesses en belangen kunnen verschillen, het belang van een direct-omwonende aan de Elsenpas wordt bijvoorbeeld op andere wijze geraakt dan van een inwoner die aan de Kloosterstraat woont in Beuningen. Niettemin zien de initiatiefnemers participatie en communicatie als sleutelfactoren voor het realiseren van een grote mate van acceptatie voor Windpark Beuningen. De initiatiefnemers verplichten zich uitvoering te geven aan de vormen van participatie die in dit plan zijn benoemd en die samen met de stakeholders in de Gebiedstafel verder zullen worden gespecificeerd. Samengevat koppelen de initiatiefnemers de genoemde participatiemaatregelen aan de drie leidende principes:

1. Windpark Beuningen wil een goede buur zijn

In het plangebied, en de directe omgeving tot 1.000 meter, staan zo'n 35 woningen en wonen enkele tientallen mensen. Hoe zorgen we ervoor dat de omwonenden van de windwinning zo min mogelijk hinder ondervinden van de turbines? Windpark Beuningen wil een goede buur zijn door extra aandacht te geven aan het minimaliseren van de impact van de overlastveroorzaker 'slagschaduw'. Ook aan het minimaliseren van de impact van 'geluid' en de 'landschappelijke inpassing' wordt vanzelfsprekend gewerkt.

Windpark Beuningen gelooft in een individuele aanpak om hinder voor omwonenden te beperken, maatwerk dus. Naast algemene afspraken die bijvoorbeeld met de Gebiedstafel (en partijen uit de omgeving die niet zijn aangesloten via de tafel) worden gemaakt, zal er ook sprake zijn van direct contact met omwonenden. En met behulp van digitale tools zoals WindPlanner is het mogelijk om voor iedereen een realistisch beeld te schetsen van de invloed die het windpark op een bepaalde locatie in het gebied heeft. Hierdoor kunnen ongegronde zorgen worden weggenomen en specifieke maatregelen worden overwogen om reële hinder te beperken. Doel is niet alleen om binnen de normen te blijven maar ook om de totale hinder te minimaliseren.

Ten aanzien van slagschaduw

De initiatiefnemers kiezen voor een bovenwettelijke stilstandsregeling. Hiermee wordt slagschaduw op burgerwoningen in en rond het projectgebied tot maximaal 30 minuten gereduceerd.

Ten aanzien van geluid

In de ontwikkeling zijn diverse berekeningen gemaakt van de te verwachten geluidsbelasting en deze zijn tijdens informatiebijeenkomsten gepresenteerd. Het doel is dat voor alle huizen de geluidsbelasting uiteraard binnen de (lokale) wettelijke norm blijft en er ook cumulerend met geluid van de snelweg maar een beperkte toename van het geluid plaatsvindt. Omwonenden willen wellicht graag meer geluiddemping. In overleg met de Gebiedstafel kan een deel van het omgevingsfonds hiervoor mogelijk beschikbaar worden gesteld.

Ten aanzien van landschap en uitzicht

Met de omgeving zal veel gesproken worden over de aantrekkelijkheid van het gebied en mogelijkheden hier iets aan te doen na de ontwikkeling van Windpark Beuningen. Met de oprichting van het omgevingsfonds ontstaat er jaarlijks budget voor bijvoorbeeld het versterken van de aantrekkelijkheid van het gebied.

De (overige) participatiemaatregelen die gekoppeld zijn aan het principe ‘Goede buur’:

- Gebiedstafel (project)
- Lidmaatschap energiecoöperatie EVV (project)
- Omwonendenvergoeding (financieel)
- Socialiseren grondvergoeding (financieel)
- Omgevingsfonds Windpark Beuningen (financieel)
- Mede-eigenaarschap via energiecoöperatie EVV (financieel)

2. Windpark Beuningen wil goed zijn voor buurt en burger

Windpark Beuningen biedt ruime mogelijkheden voor projectparticipatie en financiële participatie voor direct-omwonenden en de burgers van Beuningen en omliggende kernen. De initiatiefnemers bieden een omgevingsfonds voor sociale of duurzame projecten in de omgeving van de windturbines en coöperatief eigendom voor alle inwoners van de gemeente. Qua projectparticipatie wordt een extra stap gezet en wordt door alle betrokkenen geïnvesteerd in een Gebiedstafel. Met de omgeving zal veel gesproken worden over de inzet van voor de omgeving vrijkomende financiële middelen, de aantrekkelijkheid van het gebied en mogelijkheden om dit verder te versterken na de ontwikkeling van Windpark Beuningen. Met de oprichting van het omgevingsfonds zal er jaarlijks budget ontstaan voor het versterken van de aantrekkelijkheid van het gebied.

De participatiemaatregelen die gekoppeld zijn aan het principe ‘Goed voor buurt en burger’:

- Gebiedstafel (project)
- Lidmaatschap energiecoöperatie EVV (project)
- Omgevingsfonds Windpark Beuningen (financieel)
- Mede-eigenaarschap via energiecoöperatie EVV (financieel)
- Overige participatiemaatregelen (aanbesteden werkzaamheden aan lokale partijen)

3. Windpark Beuningen wil in gesprek zijn en blijven (ook nadat de molens zijn gerealiseerd)

Het doel is het beste plan voor Windpark Beuningen. In de communicatie-aanpak ligt de focus op het bouwen aan duurzame relaties. De initiatiefnemers spannen zich maximaal in om alle stakeholders te informeren en te spreken, om zodoende het windproject van, voor en door de inwoners van Beuningen en omgeving te maken. Investeren in persoonlijke relaties en een directe dialoog met de omgeving staan hierbij centraal.

Welke communicatiemiddelen en instrumenten worden ingezet, is beschreven in een communicatieplan (zie volgend onderdeel in dit plan). In de exploitatiefase van het project blijft de communicatiestructuur grotendeels intact. Doel is om het draagvlak voor het project gedurende de hele levensduur zo groot mogelijk te houden.

De participatiemaatregelen die gekoppeld zijn aan het principe ‘In gesprek zijn en blijven’:

- Communicatie Windpark Beuningen (op basis van communicatieplan)
- Gebiedstafel
- Lidmaatschap energiecoöperatie EVV

COMMUNICATIE

Communicatie is een sleutelfactor in ieder windproject. Zeker in een complex proces als de ontwikkeling van een windpark is het van belang dat er sprake is van een geplande en proactieve communicatie. Een (strategisch) communicatieplan benoemt de doelstellingen en de manier waarop die doelstellingen gehaald (moeten) worden.

In dit beknopte communicatieplan wordt in een rationale de achterliggende gedachte van Windpark Beuningen beschreven. Ook worden communicatiedoelstellingen, kernboodschappen en communicatiemiddelen beschreven. De doelgroepen die onderkend worden, worden in het participatieplan genoemd bij de stakeholderanalyse.

De initiatiefnemers van Windpark Beuningen willen windmolens realiseren met maximale acceptatie in het plangebied. De praktijk leert dat ieder windproject om maatwerk vraagt. Tegelijkertijd is er een rode draad zichtbaar als het gaat over uitgangspunten en kaders voor het inrichten van de communicatie:

1. Getrapt communiceren (aanjagen participatie voor formele procescommunicatie)
2. Praten met één mond (de initiatiefnemers vertellen één verhaal)
3. Frequent communiceren (voor elke doelgroep constant en consequent)
4. Zorgvuldig communiceren (persoonlijk, eerlijk, transparant en op maat)

Wat betreft het inrichten van de persoonlijke communicatie, kan dit niet los worden gezien van de situatie die met de komst van het Corona-virus is ontstaan. Persoonlijke communicatie(middelen) hebben de voorkeur maar we zijn afhankelijk van de mogelijkheden die Corona toestaat. Voor de duur van het project kan dit betekenen dat er geswitcht moet worden tussen persoonlijke middelen (bv bijeenkomsten of keukentafelgesprekken) en online middelen zoals een TEAMS-meeting of een app-bericht. De set communicatiemiddelen die wordt ingezet, zal ieder kwartaal worden geëvalueerd en eventueel aangepast.

Communicatiestrategie: uitgangspunten & rationale

Uit gesprekken met de verantwoordelijk bestuurder en de ambtelijke staf van de gemeente Beuningen komt een aantal zaken naar voren die impact hebben op (de organisatie van) de projectcommunicatie. Zo is de waarneming dat de politieke discussie over het windpark vaak over 'triviale zaken' lijkt te gaan (zon versus wind, nut en noodzaak lokale opwek en het maximaliseren van de lokale opwek). Weerstand lijkt gekoppeld aan onwetendheid. De gemeente ziet kansen voor het verder versterken van de dialoog met de omgeving en het opvoeren van de zichtbaarheid van de initiatiefnemers (posters, banners, reclameborden) in de dorpen om het projectgebied. De gemeente Beuningen, als bevoegd gezag, blijft mede-initiatiefnemer voor de procesparticipatie. Qua projectcommunicatie zijn de initiatiefnemers in 'de lead' maar is afstemming van bijvoorbeeld de gehanteerde kernboodschappen door initiatiefnemers en gemeente zeker aan de orde. Vanaf het najaar van 2020 is de rol van de gemeente wezenlijk anders geworden: van initiatiefnemer naar bevoegd gezag. In de communicatiestrategie maken de initiatiefnemers onderscheid tussen de verschillende rollen van de betrokken partijen.

50% burgerparticipatie maakt van Windpark Beuningen een bijzondere kans voor de inwoners. De communicatiestrategie van Windpark Beuningen kan erop gericht zijn om de gewenste burgerparticipatie aan te jagen. Tegelijkertijd is het goed om oog te hebben voor de weerstand in het gebied. De gemeente pleit, in lijn met de bevindingen in het participatieplan, voor het organiseren van een overlegtafel (stakeholderdialoog / Gebiedstafel).

In projecten waar burgerparticipatie voorop staat, bestaat de communicatieaanpak uit de volgende stappen: begrijpen, verbinden én meedoen. Het gaat hierbij om drie stappen die de ontwikkelende partijen (en/of overheid) willen realiseren bij iedereen die betrokken is bij het windproject:

1. Het delen/verrijken van kennis (begrijpen)
  - a. Rationele feiten en inzicht over (regionale) energietransitie en windenergie
2. Beïnvloeden van houding (verbinden)
  - a. Beeldvorming, beoordeling en opinie over windenergie in het plangebied
3. Aanzetten of voorkomen van gedrag (meedoen)
  - a. Beïnvloeden mee- of tegenwerking, financiële participatie en/of (eventueel) bijdragen aan een burgerwindcoöperatie

Omdat flexibiliteit, efficiency en (strategische) impact is gevraagd, wordt gewerkt met een beknopt communicatieplan dat is uitgewerkt in een activiteitenplan dat ieder half jaar wordt bijgesteld. Zodoende kan met het plan maximaal worden aangesloten bij de actualiteit en kunnen beschikbare middelen het meest efficiënt worden ingezet. Voor alle duidelijkheid: de genoemde stappen (begrijpen, verbinden en meedoen) zijn realistisch gezien geen volgordelijke stappen voor iedere belanghebbende. Neem bijvoorbeeld de positie van tegenstanders van dit project. We kunnen en mogen niet verwachten dat iedereen positief is over de komst van dit windpark en besluit om via EVV mede-eigenaar te worden.

Rationale

Beuningen wil energieneutraal worden. Windpark Beuningen is een belangrijke bouwsteen om dat doel samen te gaan bereiken. Lokaal opgewekte energie is de beste kans dat de lusten van lokale opwek ook lokaal landen. Windpark Beuningen kenmerkt zich door samenwerking. Tussen gemeente en inwoners. Tussen initiatiefnemers. Tussen belanghebbenden. En – uiteindelijk – met elkaar. Samen willen we stappen zetten op weg naar een energieneutrale gemeente. Beuningen wil in 2040 net zoveel energie opwekken als de inwoners samen gebruiken. Zonder eigen windmolens lukt het niet om de gestelde ambities te realiseren. Een belangrijke randvoorwaarde voor het ontwikkelen van eigen windmolens is lokale maatschappelijke en financiële betrokkenheid door inwoners van Beuningen. Inwoners kunnen een economisch belang in het windpark krijgen door hierin te investeren. Sowieso willen de initiatiefnemers de impact van het windpark op de directe omgeving minimaliseren door bovenwettelijke maatregelen te nemen die bijvoorbeeld de mogelijke overlast door slagschaduw reduceert tot 30 minuten.

Communicatiedoelstellingen

Het is eerder gezegd: communicatie is een cruciale factor bij windenergieprojecten. Serieus omgaan met de omgeving kan het verschil zijn tussen acceptatie of weerstand tegen het project. Voor de communicatie-aanpak worden de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Het bereiken van een zo groot mogelijke acceptatie bij lokale stakeholders voor de ontwikkeling en exploitatie van Windpark Beuningen
- Het hele komende proces transparant maken voor alle belanghebbenden en het vergroten van de kennis (over windenergie) bij bewoners en bedrijven in de omgeving van het windpark.
- Het creëren van acceptatie en een positieve houding bij direct-omwonenden, inwoners en bedrijven.
- Een bijdrage leveren aan het realiseren van de gewenste burgerparticipatie en (indien nodig) weerstand ombuigen naar acceptatie.
- Windpark Beuningen profileren als de projectorganisatie en als helpdesk voor vragen en zorgen.

- EVV profileren als de aan het windpark verbonden energiecoöperatie en als de organisatie waar inwoners terecht kunnen voor vragen over projectparticipatie.

Kernboodschappen

Voor deze fase van het project zijn de belangrijkste kernboodschappen:

- Beuningen wil in 2040 energieneutraal zijn. Om dit voor elkaar te krijgen, moeten we onze huidige manier van leven en werken verder verduurzamen en kiezen voor lokale opwek van duurzame energie.
- Samen maken we het beste plan voor Windpark Beuningen. Bij het plannen maken staat de vraag centraal hoe we in onze gemeente een windpark kunnen ontwikkelen waarbij inwoners en bedrijven mee kunnen praten en financieel mee kunnen profiteren.
- Windpark Beuningen ontwikkelen we samen. Doe mee!
- Windpark Beuningen wil een goede buur zijn.
- Windpark Beuningen is goed voor buurt en burger.
- Windpark Beuningen wil in gesprek zijn en blijven.

Communicatiemiddelen

De initiatiefnemers spannen zich maximaal in om belanghebbenden proactief te betrekken om van het project een windwinning van, voor en door de inwoners van de gemeente Beuningen te maken. Investeren in persoonlijke relaties en directe dialoog met de omgeving staat daarbij centraal. De actuele Corona-situatie kan met zich meebrengen dat bij de inzet van communicatiemiddelen geswitcht wordt naar middelen met de laagste impact op de volksgezondheid.

Het ontwikkelen van een integrale aanpak is cruciaal: met alle doelgroepen moet OP MAAT en OP TIJD worden gecommuniceerd en/of worden betrokken. In een onderzoek dat door EVV in het voorjaar van 2020 is uitgevoerd onder eigen leden, grondeigenaren en direct-omwonenden van Windpark Beuningen, komt naar voren dat behoefte is aan een communicatie-aanpak waarbij persoonlijke, digitale en schriftelijke communicatiemiddelen gelijktijdig worden ingezet. De bijzondere positie van grondeigenaren vraagt om een specifiek communicatiemiddel (e-mailnieuwsbrief) voor deze stakeholder.

Om de participatie zo groot mogelijk te laten zijn, voorziet Windpark Beuningen voorsnog in de inzet van de volgende middelen (met groen gemarkeerde middelen zijn vanaf Q1 2021 ontwikkeld en/of toegepast):

Media en platform	Omschrijving	Bereik	Middelen
Huisstijl en logo	Een professionele, vertrouwenwekkende en inspirerende uitstraling van het project.	Groot	Alle huisstijl-dragers
Persoonlijke com. middelen	Lokaal, kleinschalig en persoonlijk: vrijwel iedereen heeft voorkeur voor zo veel mogelijk persoonlijk contact. Er is ruimte voor maatwerk, dialoog en voor nuances in de gevoerde discussie.	Zeër klein tot Groot	○ (Informatie) Bijeenkomst ○ Keukentafelgesprek ○ Huiskamerbijeenkomst ○ Persoonlijk gesprek ○ Excursie/bezoek
Schriftelijke com. middelen			○ Brief ○ Folder/Flyer
Digitale com. middelen	Veilig, efficiënt en actueel: digitale middelen zijn bedoeld om actuele en eenduidige informatie te verstrekken. Ook helpen ze om een community te maken.	Groot	○ Website ○ Animatie ○ Nieuwsbrief ○ Nieuwsbrief grondeigenaren

PR en advertenties	Huis-aan-Huis-bladen en regionale kranten zijn zeer belangrijke (onafhankelijke) bronnen voor veel doelgroepen. Een PR-aanpak helpt om het vertrouwen in het project te versterken. Openbare bijeenkomsten worden ook aangekondigd op gemeentepagina. Extra aandacht is er voor de communicatie met de gemeenteraad	Groot	○ Persbericht(en) ○ Ingezonden brief ○ Achtergrondartikel ○ Advertenties ○ Borden / banners ○ Artikel gemeentepagina ○ Huis-aan-Huisbladen ○ Dorpsbladen ○ Gemeentelijk magazine ○ Gesprekken met fracties van de gemeenteraad ○ Advertorial (gemeente) in Huis-aan-Huisbladen
Social media	De voordelen van digitale middelen en de bonus van hyperdistributie (door het delen van berichten)	Groot	○ Facebook ○ Twitter (via EVV) ○ YouTube ○ LinkedIn ○ Social media van stakeholders
Stakeholderdialog / Gebiedstafel	Overleg van stakeholders. De inzet van dit instrument is onderdeel van het participatieplan	Klein	

In een windproject wordt onderscheid gemaakt in een aantal fases voor de communicatie (zie uitwerking in dit plan). De meeste van bovenstaande communicatiemiddelen worden voor het eerst gebruikt in de verkenningsfase en blijven in gebruik tijdens de overige fases van Windpark Beuningen. Het verschilt per fase hoe vaak en wanneer elk middel wordt gebruikt. Concreet bevindt het windpark zich op het scheidsvlak van verkenningsfase en planfase.

Doordat een energiecoöperatie is verbonden en dat de gemeente Beuningen een gedeelte van de procesparticipatie voor haar rekening neemt, worden door deze organisaties ook eigen communicatiemiddelen ingezet. Relevant zijn bijvoorbeeld de nieuwsbrief (600 verzendadressen) over de windontwikkeling die de gemeente uitgeeft en het feit dat de gemeente twee informatiebijeenkomsten heeft georganiseerd in de periode maart/april 2021 bij de terinzagelegging van de ontwerpvergunning samen met het ontwerpbestemmingsplan. De gemeente heeft hierbij de samenwerking gezocht met de projectorganisatie.

Fasen in de communicatie

Bij de realisatie van een windpark onderscheiden we vier fases waarin communicatie van belang is. Deze fases zijn de verkenningsfase, de planfase, de realisatiefase en de exploitatiefase. Iedere fase vraagt om een eigen communicatie-aanpak.

Verkenningsfase

Tijdens de verkenningsfase is er nog veel onduidelijkheid over de komst en de precieze uitgangspunten van het windpark. Het streven is (moet zijn) om al in de verkenningsfase strategisch met communicatie om te gaan. Het fundament voor het realiseren van de communicatiedoelstellingen wordt in de verkenningsfase gelegd. Idealiter worden tijdens de verkenningsfase stakeholders tijdig geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom het windpark. In Beuningen heeft de gemeente het voortouw genomen voor het inrichten van de communicatie en de procesparticipatie.

De gemeente informeerde alle doelgroepen over het windparkinitiatief, de uitgangspunten voor burgerparticipatie en (globaal) de mogelijke participatiemogelijkheden voor de inwoners. Hiermee is het de eerste communicatie geweest waar het gehele proces transparant is gemaakt.

Initiatiefnemers en gemeenten hebben in deze fase hun communicatie nog nauwelijks afgestemd. Door informatie proactief, doelgericht, tijdig en duidelijk aan te bieden laten de initiatiefnemers zien dat ze transparant zijn en dat ze participatie aanmoedigen. Feitelijk is dit nog onvoldoende gebeurd. Vanaf de start van 2021 hebben de initiatiefnemers de projectcommunicatie ingericht en moet het duidelijk worden dat omwonenden de initiatiefnemers kunnen benaderen en dat omwonenden worden gehoord.

Een belangrijke communicatiedoelstelling is het betrekken van alle stakeholders en het aanmoedigen tot participatie. Het organiseren van een Gebiedstafel Windpark Beuningen kan hiervoor cruciaal zijn (worden). Gemeente en initiatiefnemers zullen vanaf 2021 hun eigen communicatiemiddelen (blijven) inzetten om deze doelstelling na te jagen. Voor de informatievoorziening, nu aan het einde van de verkenningsfase, komt in principe een volledige set aan communicatiemiddelen beschikbaar. Corona zorgt voor een unieke situatie waarbij de inzet van beschikbare middelen van maand tot maand wordt bekeken.

Planontwikkelingsfase (procedurele fase)

Het project wordt concreet gemaakt wanneer het plan de planontwikkelingsfase doorloopt. Het ruimtelijk proces loopt en we staan op de drempel van de planontwikkelingsfase. Intensief contact tussen de stakeholders aan de eventuele Gebiedstafel/Stakeholdersdialoog moet ertoe bijdragen dat de totstandkoming van het project breed wordt gedragen door de gemeenschap. Hiernaast is aandacht voor weerstand in de omgeving van het plangebied en het politieke draagvlak aan de orde.

Tijdens deze fase is het planmatig volgen van een communicatieplan essentieel. In deze fase kan het project aan veel veranderingen onderhevig zijn waardoor informatie snel achterhaald is. Daarnaast begint het plan in deze fase meer vorm te krijgen. Aan het eind van deze fase is de bouw van het windpark immers goedgekeurd. Direct-omwonenden hebben in deze fase meer zorgen en meer (gedetailleerde) vragen. In het geval van tegenstand tegen het windpark, is de planontwikkelingsfase de periode waarin deze tegenstand zich het sterkst ontwikkelt. Het blijven communiceren, verbonden zijn en met name luisteren naar omwonenden is cruciaal. De gemeente Beuningen is inmiddels bevoegd gezag en richt haar communicatie in conform deze rol. Qua projectcommunicatie ligt de bal bij de initiatiefnemers. Een bijzondere rol is er voor EVV: als burgerenergiecoöperatie zal ze in haar ledencommunicatie ook veel over het project Windpark Beuningen communiceren.

Ook in de planontwikkelingsfase is in principe de volledige set aan communicatiemiddelen beschikbaar. Afhankelijk van de actuele situatie kunnen door de initiatiefnemers nieuwe communicatiemiddelen worden ontwikkeld. Denk hierbij aan dronebeelden, VR-animaties voor direct-omwonenden (nu ook beschikbaar in het digitaal bezoekerscentrum van de gemeente en de projectwebsite) en/of de productie van actuele fact sheets.

Realisatiefase

In deze fase vindt het bouwproces plaats, komen de ruimtelijke veranderingen tot stand en vindt er voor het eerst daadwerkelijk (geluids-)hinder plaats. Omdat in deze fase de ruimtelijke veranderingen tot stand worden gebracht, wordt de lokale bevolking op de hoogte gehouden van het bouwproces. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan met een open dag, de website, een telefonisch/online contactcentrum, social media en fysieke on-site bebording.

Het niet goed managen van mogelijke overlast in deze fase kan zorgen voor een heropleving van eventueel bestaande zorgen. Een proactieve en persoonlijke inzet van communicatie door de initiatiefnemers is juist ook in deze fase aan de orde. Een (digitaal) contactcentrum en fysieke on-site bebording zijn nieuwe communicatiemiddelen die voor de projectcommunicatie zullen worden ontwikkeld. Het is van belang dat omwonenden worden voorbereid op de komende verkeersoverlast

(afsluiten van wegen et cetera) en dat de positieve kanten van het bouwproces worden belicht. Om dit te bereiken wordt de informatievoorziening naar direct-omwonenden geïntensiveerd. Er worden regelmatig updates gestuurd over de loop van het bouwproces vóórdat de bouw daadwerkelijk begint.

Nadat de bouw van start is gegaan, worden alle stakeholders regelmatig geïnformeerd met open dagen, nieuwsberichten op de website plus alle online media en eventueel een informatieavond.

Exploitatiefase

In deze fase zijn de windturbines operationeel. Voor windparken met een significant coöperatie-aandeel is de exploitatiefase voor de omwonenden en lokale bevolking ook een interessante fase. Er zijn weliswaar weinig nieuwe ontwikkelingen maar in deze fase wordt de impact van het park tastbaar. Omdat het windpark als doelstelling heeft zoveel mogelijk participatie te verwezenlijken, dus ook in de exploitatiefase, wordt de inzet van communicatie ook in deze fase doorontwikkeld. Juist in de exploitatiefase kunnen vragen over de exploitatie, de financiële afwikkeling of de opbrengsten ontstaan. Het ligt voor de hand om het grootste deel van deze communicatie via de energiecoöperatie te laten verlopen.

Ook in de exploitatiefase moet strategisch over de communicatie worden nagedacht. Een belangrijk doel is om direct-omwonenden en andere belanghebbenden te blijven informeren en daarmee de betrokkenheid te waarborgen. In de toekomst kan hierbij gedacht worden aan bijvoorbeeld de introductie van een mobiele app waarmee de prestaties van de molens (en dus ook de bijdrage aan het Gebiedsfonds) transparant worden gemaakt. De app kan ook het voorkeurskanaal zijn voor omwonenden om vragen te stellen (of klachten te deponeren) aan de exploitant. Of de ontwikkeling van een dergelijke app daadwerkelijk aan de orde kan zijn, hangt uiteindelijk ook af van technische ontwikkelingen en de gekozen turbines.

Om de voorbeeldfunctie te benadrukken die het Windpark Beuningen kan hebben, is de ambitie om gedurende de exploitatiefase op ad hoc basis in het park rondleidingen te organiseren voor geïnteresseerden.

Tijdens de exploitatiefase worden de digitale communicatiemiddelen in een mindere frequentie maar nog steeds met enige regelmaat gebruikt. Een online nieuwsbrief zal minder aan de orde zijn dan in de andere fasen. De mobiele app (indien gerealiseerd) of website waarmee (onder andere) de huidige en historische opbrengst (in MWh) van het windpark en het rendement wordt getoond, kan ook de laatste nieuwsberichten weergeven.

Communicatiekalender

De planning van (de inzet van) communicatie is een wezenlijke factor voor de uitvoering. In iedere projectfase wordt maximale betrokkenheid van de stakeholders nagestreefd. Dit kan alleen wanneer communicatie relevant, tijdig en inspirerend is. Communicatieplan en fasering worden doorvertaald naar een activiteitenplan: de communicatiekalender. Deze kalender maakt transparant met welk doel wie, wanneer met welk communicatiemiddel moet worden bereikt.

Fase 1: verkenning	Doelgroep	Middelen	Timing
Positioneren Windpark Beuningen	Alle	Huisstijl, website, nieuwsbrieven, PR-traject, borden & banners, informatiebijeenkomst(en)	Vanaf voorjaar 2021

Fase 2: planontwikkeling	Doelgroep	Middelen	Timing

Fase 3: realisatie	Doelgroep	Middelen	Timing

Fase 4: exploitatie	Doelgroep	Middelen	Timing